

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/57

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2022/4786

Karar No. 2022/5329

Tarihi: 27.04.2022

- BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİNİN TEMYİZ SÜRESİNİ YANLIŞ BİLDİRMESİ
- BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİNİN HATALI SÜRE BİLDİRİLMESİNİN SONUÇLARINA KATLANMASININ GEREKTİĞİ
- ÜCRETSİZ İZİN
- İŞÇİNİN ÜCRETSİZ İZİNİN İPTALİ İÇİN DAVA AÇMASININ ÜCRETSİZ İZİNİ ASKI HALİNE DÖNÜŞTÜRECEĞİ

ÖZETİ: Bölge Adliye Mahkemesi kararının başvuruca tebliğ edildiği, karar tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan yasal düzenleme gereği temyiz yoluna başvurma süresi kararın tebliğinden itibaren sekiz gün olmasına rağmen, Bölge Adliye Mahkemesi gerekçeli kararında temyiz yoluna başvuru süresini kararın tebliğinden itibaren iki hafta olarak gösterildiği, başvuruca, istinaf kararlarında kendisine tanınan ve kararın tebliğinden itibaren başladığı belirtilen iki haftalık süreye güvenerek hareket ettiği, kanun yoluna başvuru süresinin Bölge Adliye Mahkemesi tarafından hatalı gösterilmesinin sonuçlarına katlanmak zorunda bırakılan başvuruca üzerinde, Daire yorumunun ağır bir yüke sebep olduğu, başvuruca katlanmak zorunda kaldığı külfetin hedeflenen meşru amaçla orantısız olduğu, dolayısıyla müdahalenin ölçülü olmadığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir.

Şöyle ki davacı ücretsiz izne itiraz etmiş olmakla birlikte bunu bir fesih olarak değerlendirmemiş, bu yönde

talepte bulunmamış, sadece ücretsiz izin uygulamasına ilişkin işlemin iptalini istemiştir. İşveren tarafından tek taraflı olarak verilen ücretsiz izin davacı tarafından fesih olarak değerlendirilmediğine göre bu süre içinde iş sözleşmesinin askıda olduğu kabul edilmelidir. Somut olayda, davacının iş sözleşmesi ücretsiz izin süresinin bitiminde 29.06.2016 tarihli fesih bildirimini ile feshedilmiş olup 26.10.2016 tarihinde açılan işe iade davası süresindedir

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davacı vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin 01.06.2013 tarihinde davalı alt işveren şirketin işçisi olarak Pamukkale Üniversitesi Hastanesi'nde veri personeli olarak çalışmaya başladığını, davalı şirketin 01.08.2016 tarihli yazısıyla davacı hakkında FETÖ üyeliğine ilişkin olarak şüphe olduğu gerekçesiyle iki ay süreyle ücretsiz izne çıkarıldığını, bunun ardından iş sözleşmesinin 29.09.2016 tarihli yazıyla 668 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararname'ye dayanılarak 4857 sayılı İş Kanunu'nun (4857 sayılı Kanun) 25/II maddesi gereğince feshedildiğinin bildirildiğini, müvekkilinin bu oluşumla ilişkilendirilmesinin mümkün olmadığını, hakkında herhangi bir soruşturma da bulunmadığını, davacının iş sözleşmesi feshedilirken kendisine isnat edilen fiiller belirtilerek savunması da alınmadığı için feshin geçersiz olduğunu ileri sürerek feshin geçersizliğine ve davacının işe iadesine karar verilmesini, işe başlatılmama halinde ödenmesi gereken tazminat ile boşa geçen süre ücreti ve diğer haklarının belirlenmesini istemiştir.

II. CEVAP

1. Davalı Şirket vekili cevap dilekçesinde; davacının iş sözleşmesinin ihaleyle iş alınan Pamukkale Üniversitesi Genel Sekreterliğinin 29.09.2016 tarih ve E.17545 sayılı yazısıyla verilen talimat gereğince feshedildiğini, aralarındaki hizmet alım sözleşmesi gereğince personel işe alım ve çıkarma yetkisinin diğer davalıda olduğunu, bu nedenle davacının baştan beri diğer davalının işçisi sayılması gerektiğini savunarak davanın öncelikle husumet ve aksi takdirde esas yönünden reddine karar verilmesini istemiştir.

2. Davalı Üniversite vekili; davacının diğer davalı şirketin işçisi olarak Pamukkale Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğünde veri giriş personeli olarak işe girdiğini, diğer davalının işçisi olması nedeniyle kendilerine

husumet yöneltilemeyeceğini, davacı hakkında FETÖ/PDY terör örgütü yapılanması üyesi olduğuna dair yaygın kanı ve kuvvetli şüphe bulunması nedeniyle diğer davalı şirket tarafından iş sözleşmesinin 4857 sayılı Kanun'un 25/II maddesi gereğince feshedildiğinin kendilerine bildirildiğini, davacının bu mensubiyeti nedeniyle Devlete karşı olan sadakat borcunu yerine getirmediğini, kamuda işçi olarak görev yapan kişilerin tıpkı memurlar gibi işverenlerine sadakat borcuyla yükümlü olduklarından davacının işverene olan bu borcunu yerine getirmediğinin açık olduğunu, kamuda istihdam edilen kişiler yönünden işten çıkarma ve ihraç tedbirlerinin zorunlu olduğunu, davacı hakkında yapılan işlemin terör örgütleriyle mücadele ve yeni bir darbe kalkışmasını önlemeye yönelik, zorunlu, acil ve orantılı tedbir niteliğinde olup haklı ve hukuka uygun olduğunu savunarak davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; fesih bildiriminde fesih konusunun açık olarak bildirildiği ve haklı fesihlerde savunma alınmasının zorunlu olmadığı, davacının iş sözleşmesinin “hakkında FETÖ/PDY Terör Örgütü Yapılanması üyesi olduğuna dair yaygın kanı ve kuvvetli şüphe bulunması nedeniyle ” feshedildiği, davacı tanıkları da aynı nedenle işten çıkarılan kişiler olduklarından beyanlarının dikkate alınmadığı, işverence fesih sebebi olarak gösterilen eylemlere ilişkin olarak davacı hakkında şu anda yapılmakta olan bir Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturması bulunmadığı belirtilmişse de, eylemin niteliği dikkate alındığında bu aşamada soruşturma bulunmamasının ileride soruşturma açılmayacağı anlamına gelmeyeceği, davacı hakkındaki iddia dikkate alındığında; işverende işçinin kişiliğinden kaynaklanan ve güven ilişkisinin sarsılmasına yol açan bir şüphe doğduğu ve bu şüphenin işveren için geçerli fesih nedeni olabileceği sonucuna varıldığı ve feshin geçerli nedene dayandığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacının iş sözleşmesinin, davalı Üniversite komisyon kararına istinaden asıl işverenin yazısı ve gönderdiği ek listeye istinaden alt işveren tarafından 01.08.2016 tarihinde iki ay süreyle askıya alındığı, davacının söz konusu karara 03.08.2016 tarihinde hastane yönetimine vermiş olduğu dilekçe ile itiraz ettiği, davacının ücretsiz izne ayrılma yönünden muvafakatinin bulunmadığı, ücretsiz izne ayırmadan sonra herhangi bir işe başlama, fiili çalışma olmaksızın iş sözleşmesinin feshedildiği, asıl işverenin 01.08.2016 tarihli yazısının davacıya tebliğine ilişkin dosyada belge bulunmuyorsa da söz konusu karara karşı Üniversite yönetimine

dilekçe verildiği 03.08.2016 tarihinde tebliğ yapıldığının kabulü gerektiği, bu tarihten itibaren 1 aylık yasal süre aşıldıktan sonra 26.10.2016 tarihinde davanın açılmış olması karşısında davanın süresinde açılmadığı Mahkemece gözden kaçırılmış ise de davanın reddine ilişkin verilen kararın yerinde olduğu gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Yargıtay Kararı

Dairemizin 23.10.2018 tarihli ve 2018/1403 Esas, 2018/19198 Karar sayılı kararı ile; İlk Derece Mahkemesi karar tarihinin 05.07.2017 olduğu, buna göre karar tarihinde yürürlükte olan 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca temyiz süresinin gerekçeli kararın taraflara tebliğinden itibaren sekiz gün olduğu, gerekçeli kararın davacı vekiline 08.12.2017 tarihinde tebliğ edildiği, ancak sekiz günlük temyiz süresi geçtikten sonra 19.12.2017 tarihinde karara karşı davacı vekilince temyiz yoluna başvurulduğu, buna göre temyiz süresinde yapılmadığı gerekçesiyle davacının temyiz dilekçesinin süre yönünden reddine karar verilmiştir.

C. Bireysel Başvuru

Kesinleşen karara karşı davacı taraf Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmuştur.

D. Anayasa Mahkemesi Kararının Özeti

1. Anayasa Mahkemesinin 2018/37343 başvuru numaralı ve 13.01.2022 tarihli kararı ile; mahkeme kararlarının hüküm kısmında kanun yolu ve süresinin belirtilmesi zorunluluğunun, tarafların karara karşı öngörülen kanun yolunu etkili ve işlevsel bir şekilde kullanmaları açısından önem arz ettiği, Bölge Adliye Mahkemesi kararının başvuruca tebliğ edildiği, karar tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan yasal düzenleme gereği temyiz yoluna başvurma süresi kararın tebliğinden itibaren sekiz gün olmasına rağmen, Bölge Adliye Mahkemesi gerekçeli kararında temyiz yoluna başvuru süresini kararın tebliğinden itibaren iki hafta olarak gösterildiği, başvuruca, istinaf kararlarında kendisine tanınan ve kararın tebliğinden itibaren başladığı belirtilen iki haftalık süreye güvenerek hareket ettiği, kanun yoluna başvuru süresinin Bölge Adliye Mahkemesi tarafından hatalı gösterilmesinin sonuçlarına katlanmak zorunda bırakılan başvuruca üzerinde, Daire yorumunun ağır bir yüke sebep olduğu, başvuruca katlanmak zorunda kaldığı külfetin hedeflenen meşru amaçla orantısız olduğu, dolayısıyla müdahalenin ölçülü olmadığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir.

2. Anayasa Mahkemesince, Anayasa'nın 36 ncı maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki mahkemeye erişim haklarının ihlal edildiğine karar verilerek ihlalin Mahkeme kararından kaynaklandığı belirlenmiş ve

bu yöndeki iddianın kabul edilebilir olduğuna, kararın bir örneğinin ihlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak amacıyla Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

E. Gereke

1. Uyuşmazlık

Davanın bir aylık hak düşürücü süre içinde açılıp açılmadığı hususu taraflar arasında uyuşmazlık konusudur.

2. İlgili Hukuk

1. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) nci alt bendi uyarınca bölge adliye mahkemeleri, yargılamada eksiklik bulunmamakla beraber, kanunun olaya uygulanmasında hata edilip de yeniden yargılama yapılmasına ihtiyaç duyulmadığı takdirde veya kararın gerekçesinde hata edilmiş ise düzelterek yeniden esas hakkında karar vermelidir.

2. 4857 sayılı Kanun'un 20 nci maddesinin birinci fıkrasına göre iş sözleşmesi feshedilen işçi, fesih bildiriminde sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli bir sebep olmadığı iddiası ile fesih bildiriminin tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde iş mahkemesinde dava açabilir. Taraflar anlaşılırsa işçi aynı sürede uyuşmazlığı özel hakeme götürebilir.

3. Bir aylık dava açma süresi hak düşürücü nitelikte olup, yargılamanın her aşamasında re'sen dikkate alınır. Dairemizce bir aylık dava açma süresinin başlangıcı fesih iradesinin işçiye ulaştığı tarih olarak kabul edilmektedir.

3. Değerlendirme

1. Anayasa Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı doğrultusunda Dairemizin 23.10.2018 tarihli ve 2018/1403 Esas, 2018/19198 Karar sayılı kararının ortadan kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

2. Bölge Adliye Mahkemesince 6100 sayılı Kanun'un 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) nci alt bendi gereğince davanın esası hakkında yeniden hüküm kurulması gerekirken anılan hükme aykırı şekilde istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmesi isabetli olmamıştır. Davanın, dava şartı yokluğundan reddine karar verilmesi gerektiği belirtildiğine göre Kanun hükmüne uygun şekilde ilk derece mahkemesi kararı ortadan kaldırılarak davanın esası hakkında yeniden hüküm kurulmalıdır.

3. Dava açma süresi yönünden; dosya kapsamındaki fesih bildiriminin 29.09.2016 tarihli olduğu, davanın 26.10.2016 tarihinde açıldığı ve feshin davacıya tebliğine dair dosyada bilgi ve belge bulunmadığı dosya kapsamı ile sabittir. Her ne kadar Bölge Adliye Mahkemesince 01.08.2016 tarihinde işverence yapılan ücretsiz izne çıkarma işlemine işçisinin rızası olmadığı ve bu sebeple bu işleme yönelik itirazının bulunduğu 03.08.2016 tarihinin feshin tebliğ edildiği tarih olduğu belirtilmişse de bu kabul, dosya içeriğine uygun düşmemektedir. Şöyle ki davacı ücretsiz izne itiraz etmiş olmakla birlikte bunu bir fesih olarak değerlendirmemiş,

bu yönde talepte bulunmamış, sadece ücretsiz izin uygulamasına ilişkin işlemin iptalini istemiştir. İşveren tarafından tek taraflı olarak verilen ücretsiz izin davacı tarafından fesih olarak değerlendirilmediğine göre bu süre içinde iş sözleşmesinin askıda olduğu kabul edilmelidir. Somut olayda, davacının iş sözleşmesi ücretsiz izin süresinin bitiminde 29.06.2016 tarihli fesih bildirimini ile feshedilmiş olup 26.10.2016 tarihinde açılan işe iade davası süresindedir.

4. İşin esasına gelince; Bölge Adliye Mahkemesince davacı vekilinin esasa yönelik istinaf sebepleri incelenmediği anlaşılmaktadır. Her ne kadar Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmişse de yukarıda açıklandığı üzere karar, 6100 sayılı Kanun'un 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) nci alt bendine aykırı olduğundan, esasa yönelik istinaf sebepleri incelenmek üzere Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozulmasına ve dosyanın da kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Dairemizin 23.10.2018 tarihli ve 2018/1403 Esas, 2018/19198 Karar sayılı kararı kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

27.04.2022 tarihinde oy birliğiyle KESİN olarak karar verildi.